

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

**hbo-masteropleiding Crossover
Creativity**

voltijd/deeltijd

**HKU–Hogeschool voor de Kunsten
Utrecht**

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

**hbo-masteropleiding Crossover
Creativity**

voltijd/deeltijd

**HKU – Hogeschool voor de Kunsten
Utrecht**

CROHO nr. 49124

Hobéon Certificering

Datum

22 september 2020

Auditpanel

Prof.dr. ir. J.C. Brezet

Drs. D.J.A.M. Arets

Drs. F.J. Kresin

R. Rosier

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	29
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	33
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	35
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	39
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	41

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	HKU - Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Master Crossover Creativity
registratienummer croho	49124
domein/sector croho	Sectoroverstijgend Subonderdeel: Onderwijs/landbouw en natuurlijke omgeving/natuur/ techniek/ gezondheid
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Master
graad en titel	Master of Arts
aantal studiepunten	60 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Utrecht
varianten	voltijd, deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	29 juni 2020

2. SAMENVATTING

De sectoroverstijgende Master Crossover Creativity (MCC) van HKU is de enige opleiding in Nederland in haar soort. De studenten stromen in vanuit diverse achtergronden en vertrekken na de opleiding als veranderaars en innovators die hun weg vinden in uiteenlopende domeinen. Zij brengen vanuit het perspectief van de creatieve industrie creativiteit als oplossingsstrategie naar andere sectoren. Ze worden "regisserend ontwerpers" en vervullen rollen op plekken waar de uitdagingen complex zijn en er grote behoefte is aan mensen die door middel van transdisciplinaire samenwerking nieuwe concepten en scenario's kunnen ontwikkelen, implementeren en communiceren.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De masteropleiding Crossover Creativity (MCC) van HKU heeft in samenspraak met het werkveld een drietal beroepsrollen en een bijbehorende competentieset geformuleerd; door de opleiding frames genoemd. Het masterniveau is geborgd, doordat de opleiding de frames heeft gelegd naast de Dublin Descriptoren voor het masterniveau, de vier pijlers van de professionele masterstandaard van het Landelijk Platform Professionele Masteropleidingen uit 2019 en de internationale niveaubeschrijving (EQF) voor niveau 7. De opleiding heeft de frames inmiddels verder aangescherpt en geformuleerd als leeruitkomsten. Met ingang van 2020-2021 gaat de opleiding met deze leeruitkomsten werken. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding daarmee voldoet aan basiskwaliteit. Het auditteam ziet nog wel een aantal essentiële ontwikkelpunten, te weten i) een duidelijkere positionering en een eenduidige profilering van de opleiding, omdat het nu niet (voldoende) helder is wat een crossover professional precies is/doet en ii) het oprichten van een brede werkveldcommissie met daarin een bredere vertegenwoordiging dan alleen ZZP'ers, die de opleiding adviseert en voedt met nieuwe vraagstukken. Daarnaast is iii) een versterking van de internationale context waarin studenten worden opgeleid belangrijk. Genoemde ontwikkelpunten staan een oordeel 'voldoet' voor standaard 1 voor de voltijd- en de deeltijdvariant niet in de weg, maar de opleiding moet wel zo spoedig mogelijk met deze punten aan de slag.

Onderwerp 2. Programma

Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding een aantoonbaar student-centred programma biedt waarin de studenten vooral leren door te maken en te onderzoeken. De studenten hebben de regie en mogen op basis van hun eigen fascinatie zelf richting geven aan hun studierpad. Dat vinden de studenten een sterk element in het programma. Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit blijkt dat de studenten (zeer) tevreden zijn over de opleiding.

De opleiding zorgt ervoor dat de studenten alle frames op het hoogste niveau kunnen ontwikkelen. Binnen de geprogrammeerde activiteiten zorgt de opleiding met de zogenoemde Think Tanks, Frame Breakouts en College Breakouts o.a. voor uitwisseling van kennis en expertise met mensen met een vergelijkbare fascinatie, voor het in contact komen met innovatieve theorieën en ontwikkelingen, opkomende technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen en voor het ontwikkelen van (aanvullende) basiskennis en -vaardigheden. Met name in de verdieping van de persoonlijke ontwikkeling is het mastergehalte van de opleiding duidelijk terug te vinden.

Ontwikkelpunten liggen er nog op het gebied van differentiatie in de Frame Breakouts voor studenten die hiaten willen wegwerken of zich juist verder willen verdiepen, het aanbrenge van meer verdieping via literatuur en het verder uitlichten van onderzoeksvaardigheden. Dit laatste zou bijvoorbeeld kunnen door meer aan te sluiten bij de (nieuwe) lectoraten. Op het gebied van een betere spreiding van de studielast heeft de opleiding al maatregelen genomen. Met het bieden van meer geprogrammeerd aanbod op het gebied van kennis en vaardigheden en projecten, komt de opleiding met ingang van september 2020 tegemoet aan wensen van de studenten. De projecten zullen ervoor zorgen dat de studenten met verschillende achtergronden en ervaringen in diverse disciplines meer van elkaar profiteren, leren en

samenwerken. Ook het per september 2020 loslaten van de eis bij de intake om al te komen met een eigen studieplan, acht het auditteam een verstandige keuze. Daarmee krijgen de studenten de gelegenheid zich eerst een beter beeld te vormen van wat ze zouden kunnen en/of willen doen in samenwerking met andere partijen, alvorens te werken aan (een) eigen project(en). Het auditteam adviseert de opleiding wel om te onderzoeken of het programma voor de voltijd- en de deeltijdstudenten gelijk moet blijven. De bij de ambities achterblijvende voltijdinstroom acht het auditteam een essentieel aandachtspunt, dat de opleiding voortvarend ter hand moet nemen. Daarvoor heeft de opleiding al plannen.

Het auditteam komt op basis van bovenstaande tot het oordeel 'voldoet' voor de standaarden 2, 3, 4 en 5 (oriëntatie, inhoud, vormgeving en aansluiting programma) voor de voltijd- en de deeltijdvariant. De genoemde ontwikkelpunten staan dit oordeel niet in de weg.

Onderwerp 3. Personeel

Het bij de opleiding betrokken docententeam is zeer breed samengesteld en bestaat uit ontwerpers, onderzoekers, experts en coaches met zeer gevarieerde disciplinaire achtergronden. De studenten zijn zeer tevreden over de inhoudelijke kwaliteit en het enthousiasme, de betrokkenheid en benaderbaarheid van hun docenten.

Meerdere docenten zijn werkzaam in de praktijk en zorgen voor een continue uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de opleiding en het werkveld. Het auditteam acht het belangrijk dat de docenten goed 'naar buiten' blijven kijken. Tevens is het auditteam van oordeel dat er meer docenten met een PD of PhD moeten komen. Dat zou de MCC versterken en de ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden van de studenten ten goede komen.

Er bestaan nog lacunes op het terrein van etniciteit en diversiteit in het docententeam. Veel van de huidige docenten hebben ervaring in het domein van de zorg en educatie en de studenten zouden voor coaching ook graag terecht kunnen bij (gast)docenten uit andere domeinen zodat ze toegang krijgen tot een groter en ander netwerk. Het versterken van het MCC-profiel in de richting van Persoonlijk Ondernemerschap en Regisserende Design Skills, geeft het auditteam de opleiding ter overweging mee.

Het auditteam komt mede op grond van de grote tevredenheid van de studenten over de kwaliteit van hun docenten tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 6 voor de voltijd- en de deeltijdvariant. Er zijn nog wensen met betrekking tot de samenstelling van het docententeam, maar die staan dit oordeel niet in de weg.

Onderwerp 4. Voorzieningen

De huisvesting en materiële voorzieningen zijn in principe toereikend voor de realisatie van het programma, maar er bestaan nog wensen waar het gaat om het kunnen beschikken over een eigen stimulerende werkplek voor studenten en docenten: een thuisbasis voor de MCC waar ook gecreëerd/gemaakt kan worden. Op de Nieuwekade waar de opleiding nu de lessen verzorgt, is die ruimte er niet. Studenten kunnen voor het maken wel terecht in de werkplaatsen op de andere locaties van HKU Campus.

De studiebegeleiding – de individuele en de teamcoaching - is adequaat en de studenten zijn (zeer) tevreden over de persoonlijke betrokkenheid van hun studiecoaches. Ook heeft de opleiding goed oog voor studentwelzijn. Dat is belangrijk.

Alle benodigde informatie voor de studie is in principe beschikbaar, maar studenten moeten er door de verschillende platforms en kanalen soms erg naar zoeken. Dit heeft de aandacht van HKU/de opleiding MCC. Er is al een pilot gestart met een aantrekkelijke digitale leer- en werkomgeving.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding ondanks de wensen die er nog leven voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor de standaarden 7 en 8 (huisvesting en studiebegeleiding) voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

Alle gremia rondom de opleiding zijn nauw betrokken bij de opzet, inhoud en kwaliteit van deze masteropleiding. De lijnen binnen de opleiding zijn kort. Op basis van evaluaties en gesprekken heeft de opleiding in de afgelopen jaren waar nodig/gewenst verbetermaatregelen genomen. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding hiermee voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 9 voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding heeft haar visie op het toetsen en beoordelen en het systeem van toetsen en beoordelen duidelijk beschreven in een toetsplan. Ze toetst op een valide, betrouwbare manier via de drie (vier) assessments of de studenten de frames voldoende ontwikkeld hebben. Het is essentieel dat de opleiding van tevoren helderder maakt wat zij van de studenten precies verwacht, zodat zij tijdens het assessment niet verrast worden. Het auditteam is positief over het levendige systeem met veel kalibratiemomenten, de vele formatieve momenten met feedback/ feedup/ feedforward, over de inzet van de externe deskundigen, het betrekken van medestudenten bij de beoordeling en over het feit dat de studenten in een daaropvolgend assessment nog onderdelen van frames die eerder onvoldoende waren beoordeeld, opnieuw mogen aantonen. Daarmee stagneert de student niet in zijn studie. Studenten waarderen dit aspect en de integratieve beoordeling van de frames zeer.

Het auditteam was ook zeer te spreken over de sterke examencommissie, die zowel pro-actief als reactief te werk gaat.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard voor de voltijd- en de deeltijdvariant, maar acht het wel essentieel dat de opleiding op korte termijn zorgt voor meer helderheid met betrekking tot de verwachtingen in de assessments.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

De studenten hebben met het werk in hun portfolio aangetoond dat zij elk van de vijf frames op het beoogde masterniveau hebben ontwikkeld. De originaliteit van veel werkstukken en het supportieve narrative met de mooie en sterke reflecties op de vaak heel persoonlijke weg die de studenten hebben bewandeld, completeerden het positieve beeld van het auditteam dat de studenten zich hebben ontwikkeld tot master.

Dat de studenten het beoogde masterniveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit de grote tevredenheid van het werkveld over de afstudeerders. Ook de alumni meldden dat zij (persoonlijk) sterker waren geworden door het volgen van deze opleiding, met name op het gebied van creatieve ontwerp- en onderzoeksmethoden en het opzetten en begeleiden/regisseren van deze processen, het samenwerken met verschillende disciplines en partijen en projectmanagementachtige zaken.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 11 voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

Algemene conclusie:

Het auditteam trof een voor een samenleving in transitie zeer relevante opleiding aan met veel en gezonde ambities die wordt verzorgd door een (vak)inhoudelijk sterk, enthousiast en nauw bij de studenten betrokken docententeam.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voor de voltijd- en de deeltijdvariant voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 22 september 2020.

3. INLEIDING

HKU – Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

HKU is één van de grootste Kunsthogescholen van Europa en bestaat uit negen *schools*, die een breed palet aan opleidingen bieden op het gebied van Kunst, Media en Creatieve industrie. Met de start van de Master Crossover Creativity (MCC) in 2015 is ook de ambitie gesteld een negende, domein overschrijdende school te starten, te weten het HKU College. Samen met de Interdisciplinaire Master Kunsteducatie vormt de MCC nu het hart van HKU College. Met ingang van september 2019 biedt HKU College ook een bacheloropleiding Crossover Creativity aan.

Binnen HKU werkt de master Crossover Creativity in meer of mindere mate samen met de acht andere *schools*, met de vier expertisecentra, te weten i) Onderzoek/Innovatie en Internationalisering, ii) Leven lang leren en onderwijsinnovatie, iii) Creatieve Technologie, iv) Creatief Ondernemerschap en de drie lectoraten, te weten i) Performatieve maakprocessen, ii) Kunst en professionalisering, iii) Research in creative practices.

HKU heeft als motto 'De Kunst van HKU - nieuwe verbindingen, nieuwe toepassingen'. Met kunst en kunstbeoefening als uitgangspunt levert HKU een bijdrage aan innovatie in de bestaande en zich ontwikkelende beroepspraktijk en in de creatieve industrie en de culturele sector.

Master Crossover Creativity

De sectoroverstijgende Master Crossover Creativity (MCC) is tussen 2013 en 2015 ontwikkeld door HKU en is de enige opleiding in haar soort. Wel zijn er sinds de oprichting van deze master meerdere masters in Nederland van start gegaan die verwantschap vertonen met de MCC. De MCC is echter de enige opleiding die in de context van een Kunst Hogeschool in Nederland wordt aangeboden. Studenten hebben een belangrijke rol bij het mede-vormgeven van de inhoud van het vraaggestuurde programma.

De opleiding is in 2015 gestart als eenjarige voltijdopleiding. Met ingang van 2018 biedt HKU de opleiding ook als tweejarige deeltijdvariant aan. Per studiejaar schrijven zich gemiddeld 25 studenten in. In 2019-2020 stonden er 5 voltijdstudenten en 31 deeltijdstudenten ingeschreven.

Ontwikkelingen sinds de toets nieuwe opleiding (2015) en de tussentijdse beoordeling (2017)

De opleiding heeft de feedback van de beide auditteams ter harte genomen en daar waar gewenst/noodzakelijk verbetermaatregelen geformuleerd en uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn:

- De opleiding is verder gegaan met de concretisering van de vier frames en heeft een vijfde frame - supportieve documentation – toegevoegd. Alle vijf de frames hebben eenzelfde gewicht en de studiepunten zijn gelijk verdeeld over de frames. Per 1 september 2020 gaat de opleiding werken met leeruitkomsten.
- Sinds september 2018 biedt de opleiding ook een deeltijdvariant aan.
- De opleiding streeft bij de intake van de voltijd- en deeltijdstudenten steeds naar een multidisciplinaire samenstelling.
- Het docententeam met vaste en tijdelijke docenten en gastsprekers wordt jaarlijks breed samengesteld.
- De opleiding wordt thans aangeboden op één locatie – de Nieuwekade – maar dat is voor de studenten en docenten nog (steeds) geen stimulerende thuisbasis. Daar gaat de opleiding wel mee aan de slag.
- De docenten (examinatoren en coaches) houden voorafgaand aan elk assessment kalibreersessies. De examencommissie is hier actief bij betrokken. De opleiding heeft voor het afnemen van de assessments een protocol opgesteld.
- De opleiding werkt/werkte de afgelopen jaren samen met diverse lectoraten en expertisecentra van HKU.

In onderstaand rapport beschrijft het auditteam bij de standaarden 1, 2-5, 6, 7 en 10 zijn bevindingen met betrekking tot de hierboven genoemde ontwikkelingen.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

HKU heeft tussen 2013 en 2015 in samenspraak met het werkveld de sectoroverstijgende Master Crossover Creativity (MCC) ontwikkeld. De opleiding was en is nog steeds de enige in haar soort. Wel zijn er inmiddels meerdere masters in Nederland van start gegaan die verwantschap vertonen met de MCC, zoals de master Digital Design van de HvA, de master Data Driven Design van de HU en de master Design Driven Innovation van NHL Stenden, maar de MCC is de enige van deze opleidingen die in de context van een Kunst Hogeschool wordt aangeboden. Bij de MCC staat de ontwerpmethodiek centraal en kunnen allerlei maakprocessen en materialen worden ingezet voor exploratie, idee-ontwikkeling en als oplossing.

De opleiding heeft bij haar start drie beroepsrollen gedefinieerd: creative engineer, applied designer, social entrepreneur. Het auditteam heeft evenwel geconstateerd dat studenten zich veelal niet specifiek in één van deze rollen ontwikkelen, maar dat zij opereren op het snijvlak van diverse rollen. In de praktijk blijkt ook dat er sprake is van een grote diversiteit aan benamingen voor wat afgestudeerden worden/zijn. (Zie verder onder het kopje 'profilering')

Op basis van de drie beroepsrollen heeft de opleiding vier competenties geformuleerd, die zij 'frames' heeft genoemd: i) regisserend ontwerpen, ii) ontwerpend onderzoeken, iii) interdisciplinair innoveren, iv) verbindend valoriseren. De opleiding heeft hier in later instantie een vijfde frame aan toegevoegd, te weten 'supportive documentation', om ook expliciet aandacht te kunnen besteden aan het aspect van het (leren) documenteren van het ontwerp- en onderzoeksproces.

De opleiding heeft vervolgens elk frame nader uitgewerkt in drie niveaus. (Zie daarover standaard 2-5).

Het auditteam is van oordeel, dat de frames tezamen voldoen aan het masterniveau.

De opleiding heeft de frames gelegd naast de Dublin Descriptoren voor het masterniveau en de internationale niveaubeschrijving van EQF/ NLQF niveau 7.

Nadat het Landelijk Platform Professionele Masteropleidingen in juni 2019 een document had gepubliceerd waarin een professionele masterstandaard is weergegeven aan de hand van vier pijlers – i) meesterschap, ii) onderzoekend vermogen, iii) interprofessioneel handelen en iv) doorwerking – heeft de opleiding deze standaard gelegd naast haar eigen frames en criteria. Daaruit is gebleken dat de vier pijlers duidelijk aan bod komen. Voorbeelden hiervan zijn het tonen van leiderschap en meesterschap bij de inrichting van het ontwerpproces, het zelfstandig organiseren van interdisciplinaire samenwerkingsverbanden en het voeren van regie over diverse stakeholders en belangen en het creëren van impact op het snijvlak van disciplines en contexten.

Omdat uit evaluaties was gebleken dat er nog ruis bestond bij de verschillende betrokkenen bij de opleiding over wat zij precies verstonden onder de frames en de uitwerking daarvan naar de verschillende niveaus, heeft de opleiding de frames verder aangescherpt en geformuleerd als leeruitkomsten op basis van het Tuning¹-model. De opleiding heeft de leeruitkomsten nu beschreven als zichtbare, tastbare, meetbare, beroepsgerelateerde resultaten of handelingen, met daarbij indicatoren en mogelijke bewijslast en gedragingen. De verwachting is dat deze aanscherping de toetsing ten goede zal komen. (Zie standaard 10.)

De vijf leeruitkomsten die vanaf het studiejaar 2020-2021 van toepassing zijn, betreffen: i) regisserend ontwerpen, ii) ontwerpend onderzoeken, iii) transdisciplinair verbinden, iv) impactvol vernieuwen en v) kritisch reflecteren.

Het auditteam geeft de opleiding in dit verband nog in overweging mee om meer standaardbegrippen te gebruiken die het werkveld ook begrijpt in plaats van het begrip 'frames' dat associeert met 'beeldkaders'.

Profilering/eigen inkleuring

Tijdens de audit is uitgebreid stilgestaan bij de profilering en positionering van de opleiding. Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding nog steeds bezig is om haar profiel in samenspraak met betrokkenen verder te ontwikkelen, te vormen, te toetsen en aan te scherpen; mede vanwege het feit dat alumni melden dat het niet gemakkelijk is om in de buitenwereld duidelijk te maken wat een crossover professional precies is.

Omdat het auditteam van oordeel is dat de opleiding zeer relevant is voor een samenleving in transitie, beveelt het de opleiding aan het beroepsprofiel eenduidiger te maken: waartoe leidt de opleiding precies op? Ontwerpen is de kern, maar welk woord staat er voor?

Zowel in de toegezonden documentatie als tijdens de audit vielen in de gesprekken veel verschillende termen voor de afgestudeerden, zoals regisserend ontwerper, sociaal ondernemer, maatschappelijk ontwerper, artistiek ontwerper, crossover creative professional, creative engineer, applied engineer, creatieve verbinder, changemaker. Studenten, docenten en ook alumni en werkveld meldden overigens dat zij dit geen probleem vonden, want de afstudeerders komen immers op zeer diverse plekken terecht.

Het auditteam begrijpt de wens van de opleiding om dit element een vrije, persoonlijke karakteristiek te laten zijn van de opleiding, maar twijfelt aan de helderheid van de marketing van het beroepsprofiel buiten een kleinere kring van HKU-kenners. Voor de buitenwereld zou het krachtiger zijn een basisnaam te hanteren, conform de ziel van de opleiding. Daarop kan iedereen dan weer eigen persoonlijke variant bouwen. Het auditteam verwacht dat dit ook kan bijdragen aan een grotere instroom die meer conform het ideaal is (25 VT-25 DT). (Zie ook standaard 2-5)

Daarnaast acht het auditteam het belangrijk dat de opleiding zich duidelijk positioneert ten opzichte van en afmeet aan andere – ook nieuw opkomende – (master)opleidingen om zo tot de besten te blijven behoren. Ook zou de opleiding veel beter kunnen promoten wat zij al doet als 'Trendwatching Center'. Dit acht het auditteam een uniek element; zeker in een combinatie met de huidige en de toekomstige lectoren. Ook het werken via these-antithese dat de docenten als bijzonder kenmerk van deze opleiding beschouwen, mag de opleiding voor het voetlicht brengen.

Internationale dimensie

Zoals al hierboven is vermeld, heeft de opleiding de frames gelegd naast de internationale niveaubeschrijving voor niveau 7. De frames zijn ook van toepassing op het werken in een internationale context; immers de creatieve industrie beperkt zich niet tot de landsgrenzen. In het programma besteedt de opleiding aandacht aan de internationale politieke, economische, sociale en culturele actualiteit. (Zie standaard 2-5).

¹ Tuning guide: European Guide to Formulating Degree Programme Profiles. Volgens de tuning systematiek moet in elke leeruitkomst een vijftal elementen terug te zien zijn: werkwoord, type/soort, onderwerp, standaard en reikwijdte.

Het auditteam is evenwel van oordeel, dat de internationale oriëntatie versterkt kan worden. Het geeft de opleiding in overweging om geleidelijk aan - te starten met bepaalde onderdelen die zich daarvoor lenen – het onderwijs ook in het Engels te verzorgen. Op die manier zou de opleiding dan ook internationale studenten kunnen werven. In een meer internationale setting gaan studenten vanzelf over de eigen landsgrenzen heen kijken en kan de beoogde onderlinge samenwerking internationaler worden.

Afstemming met het werkveld

Uit de documentatie en tijdens de audit is gebleken dat de opleiding (nog) geen werkveldcommissie heeft. Wel heeft zij regelmatig overleg met het werkveld en alumni over de aansluiting van de frames op het werkveld.

Vertegenwoordigers vanuit het werkveld treden op als adviserend extern lid bij de assessments en/of zijn gastdocent. Zij geven daarbij ook feedback op hetgeen zij meemaken, zien en horen binnen het onderwijs. Ook alumni zijn een belangrijke informatiebron voor de opleiding.

Daarnaast zijn meerdere docenten zelf werkzaam in de praktijk en wisselen daarover met elkaar en de studenten kennis en ervaringen uit.

In de maandelijkse zogenoemde College Breakouts die de opleiding organiseert, ontmoeten en spreken docenten, studenten, alumni en werkveldvertegenwoordigers elkaar in workshops, paneldiscussies en presentaties met en over het werkveld.

Het auditteam adviseert de opleiding dringend op korte termijn een werkveldcommissie in het leven te roepen met een samenstelling vanuit diverse partijen; dus niet alleen ZZP'ers maar ook vertegenwoordigers en mogelijk potentiële opdrachtgevers vanuit het ecosysteem in en rondom Utrecht zoals de gemeente en bedrijven. Op deze manier kan de opleiding laten zien hoe zij verbindend, creatief innoverend kan aansluiten op het werkveld. Zo kan zij wellicht ook behoefte kweken in het veld voor de MCC, waardoor er nieuwe instroom op gang komt en nieuwe vraagstukken op tafel komen waaraan studenten kunnen werken. Een nadrukkelijker betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding en toekomstige aanpassingen ervan acht het auditteam dus erg belangrijk.

Weging en Oordeel: voldoet

De sectoroverstijgende masteropleiding heeft in samenspraak met het werkveld een drietal beroepsrollen en een bijbehorende competentieset/frames geformuleerd. Het masterniveau hiervan is geborgd door een vergelijking met de Dublin Descriptoren, de vier pijlers van de professionele masterstandaard en de internationale niveaubeschrijving voor niveau 7. De opleiding heeft de frames inmiddels verder aangescherpt en geformuleerd als leeruitkomsten. Daarmee voldoet de opleiding aan de basiskwaliteit. Het auditteam ziet nog wel een aantal essentiële ontwikkelpunten, te weten een duidelijkere profilering en positionering van de opleiding en het oprichten van een brede werkveldcommissie. Ook versterking van de internationale context waarin studenten worden opgeleid is belangrijk. Genoemde ontwikkelpunten staan een oordeel 'voldoet' voor standaard 1 voor de voltijd- en de deeltijdvariant niet in de weg, maar de opleiding moet wel zo spoedig mogelijk met deze punten aan de slag.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

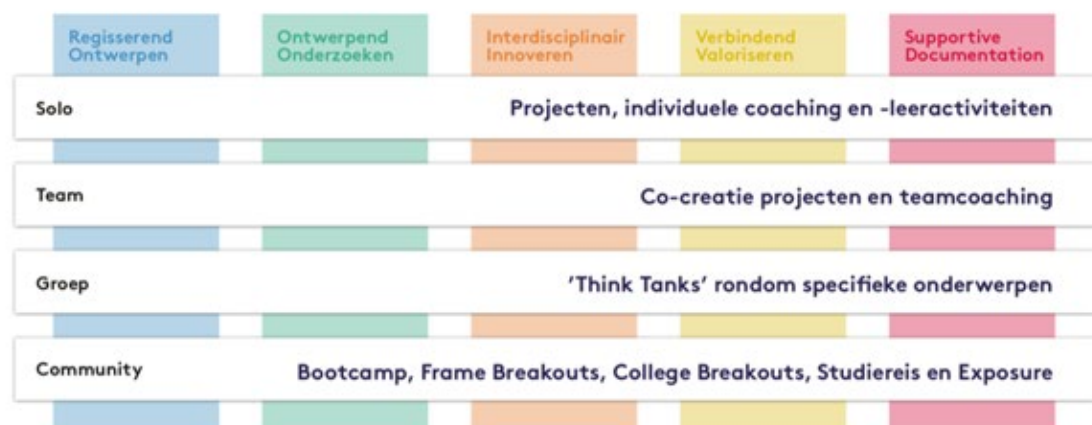
Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

Koppeling competenties/frames en programma

Het fundament van het programma wordt gevormd door de vijf eindcompetenties/frames. Deze lopen als rode draden door de verschillende activiteiten heen.

Afbeelding 1

Overzicht van de verschillende activiteiten

De frames luiden voor alle studenten gelijk en vormen het vereiste eindniveau. De context waarbinnen de studenten deze frames ontwikkelen, biedt echter ruimte voor een eigen invulling op basis van de eigen fascinatie voor een innovatie of verandering en het studieplan waarin de student aangeeft hoe hij dat wil doen.

De opleiding heeft de frames nader uitgewerkt in niveaus met een toename in complexiteit. In de assessments toetsen de examinatoren aan de hand van het portfolio met bewijsstukken of de studenten elk frame op het gewenste niveau beheersen.

Uiteindelijk moeten alle studenten aantonen dat zij alle frames op het hoogste i.c. het eindniveau beheersen. (Zie daarover standaard 10.) Vanwege het verschil in achtergrond en focuspunten kan en mag er wel verschil bestaan tussen studenten en is het mogelijk dat zij excelleren op een van de vijf frames.

De studiepunten zijn gelijk verdeeld over de frames.

Opzet en inhoud van het programma

Zoals al in de inleiding is vermeld, is de opleiding in 2015 gestart als eenjarig voltijdopleiding. Met ingang van 2018-2019 biedt de opleiding ook een tweejarig deeltijdvariant.

De voltijd- en deeltijdopleiding hebben beide een vraaggestuurd programma dat sterk gericht is op de praktijk. Studenten maken tijdens hun studie hun 'eigen reis' op veelal onbekend terrein met meerdere en andere disciplines en leren vooral door te maken en te onderzoeken. Op die manier ontwikkelen zij de vijf frames.

Het auditteam concludeert dat het studieprogramma aantoonbaar student-centred is: de studenten hebben zelf de regie.

Uit het studenthoofdstuk blijkt dat de studenten de ruimte om zelf richting te geven aan hun studiepad een sterk aansprekend element vinden van het programma.

Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit blijkt, dat de studenten (zeer) tevreden zijn over de opleiding.

In de eerste vier weken van het programma van de voltijd- en deeltijdopleiding – tijdens de zogenaamde Bootcamp – ontmoeten de (voltijd- én deeltijd)studenten elkaar en de docenten, de coaches en de experts van de opleiding. Tijdens deze eerste periode werken de studenten (verder) aan hun studieplan. Ze hebben dan ook al de eerste mogelijkheid om als interdisciplinair team samen te werken.

Na de Bootcamp volgen andere solo-, team-, groeps- en community-activiteiten. (Zie afbeelding 1.)

De opleiding werkt o.a. in wisselende groepssamenstellingen, waarbij studenten elkaar ontmoeten en motiveren. Daarmee beoogt de opleiding dat er een grotere 'crossover community' ontstaat met mogelijkheden voor co-creatie in teams tussen studenten, coaches en experts en interdisciplinaire verbindingen tussen toegepaste vormgeving, creatieve technologie en sociaal ondernemerschap op specifieke projecten.

De opleiding werkt binnen een aantal projecten onder andere samen met het werkveld van de zorg waaronder het Universitair Medische Centrum Utrecht. Hierdoor zorgt zij voor verbinding van studenten (en alumni) met zorgprojecten rondom bijvoorbeeld Future Health Design.

De opleiding biedt een aantal geprogrammeerde activiteiten, waaronder de Think Tanks, de Frame Breakouts, de College Breakouts en een driedaagse studiereis.

De Think Tanks stellen studenten in staat om met mensen met een verschillende expertise, maar met een gedeelde fascinatie kennis uit te wisselen en te ontwikkelen. Voorbeelden zijn de Think Tanks over Future Health, Human Centered Design, Waarde, Connecting Conversations, Mixed Reality.

Via de Frame Breakouts brengt de opleiding de studenten de kennisbasis van de verschillende frames bij. Deze Frame Breakouts worden geroosterd in een specifiek blok en vormen een eerste kennismaking met de taal, codes en werkwijze van dat betreffende frame. In deze

Frame Breakouts diept de opleiding de competenties voor alle studenten op dezelfde manier uit.

Daarnaast organiseert de opleiding sinds 2019-2020 iedere maand een HKU College Breakout. Dit zijn sessies voor alle studenten, docenten, maar ook alumni en partners van de opleidingen van HKU College waarin sprekers vanuit verschillende sectoren studenten in contact brengen met innovatieve theorieën en ontwikkelingen, opkomende technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen. Tevens vinden er introducties plaats op de topsectoren en organiseert de opleiding netwerkbijeenkomsten en ontmoetingen met creatieve en innovatie-experts, succesvolle entrepreneurs, oud-studenten, toonaangevende wetenschappers en vooruitstrevende beleidsmakers uit het nationale en internationale werkveld. Studenten kunnen zelf ook bijdragen aan deze collectieve lijn door onderwerpen te kiezen, sprekers te selecteren en uit te nodigen en bezoeken te organiseren.

Studenten en alumni waarderen deze sessies zeer, zo blijkt uit het studenthoofdstuk en de gesprekken tijdens de audit.

De voltijdstudenten melden in het studenthoofdstuk dat zij tevreden zijn over de just-in-time informatie die ze gedurende de studie krijgen. De deeltijdstudenten waren hierover in hun eerste studiejaar (2018-2019) minder tevreden, daar de informatie voor hen soms te vroeg of juist te laat kwam. De opleiding heeft inmiddels verbeteringen aangebracht in het programma.

De studenten noemden tijdens de audit als ontwikkelpunt dat de opleiding in de Frame Breakouts vooral een basisprogramma biedt. Dat sluit niet altijd goed aan bij de expertise van de verschillende studenten. Sommige studenten hebben die basis al - denk aan ervaring met Design Thinking, technologie of een creatieve (ontwerp-/maak)opleiding die ze al hebben gevolgd - en willen meer diepgang². Het auditteam constateert dat de instroom zeer divers is. De opleiding zou duidelijker keuzes moeten maken wat zij verstaat onder creativiteit en hoe zij daar middels methodes vorm aan wil geven.

Het auditteam acht een sterkere sturing op het sociale domein en voldoende aandacht voor persoonlijk ondernemerschap en regisserende design skills van belang en passend voor de MCC. Deze laatstgenoemde aspecten zitten al in de frames.

Het auditteam begrijpt dat de opleiding niet voor elke student individuele lessen kan verzorgen in die aspecten die de student nog mist en/of waarin hij verdieping wenst. Het auditteam raadt de opleiding daarom aan te onderzoeken wat ze in samenwerking met andere opleidingen van HKU kan bieden, bijvoorbeeld via vrije keuze modules - seminars - die deze opleidingen kennen. Op die manier kunnen de MCC-studenten zelf een keuze maken in wat zij aanvullend nog willen/moeten leren. In 2019-2020 had de opleiding voor een van de voltijdstudenten al geregeld dat zij meer kunstvakken bij een andere HKU-opleiding kon volgen. Daarover was zij heel tevreden.

Daarnaast mag er nog meer verdieping komen aan de hand van literatuur, aldus de studenten. De docenten reiken in hun eigen lessen al goede en relevante literatuur aan, maar dat mag nog meer worden. Tevens zou die literatuur op een meer centrale plek vastgelegd moeten worden, zodat studenten er al vanaf de start van de studie zelf mee aan de slag kunnen. Het auditteam adviseert de opleiding de studenten ook zelf literatuur aan te laten dragen.

De studenten die het auditteam sprak waren wel zeer te spreken over de aandacht in het programma voor hun persoonlijke ontwikkeling, die heel diep gaat voor alle studenten. Daarin is het mastergehalte heel duidelijk terug te vinden, aldus de studenten. Dat er sprake is van een masteropleiding, concludeert ook het auditteam op basis van de eindwerken/portfoli'o's die het inzag. (Zie standaard 11.)

² Dit speelde overigens in 2019-2020 vooral bij de groep van de vijf voltijdstudenten. Bij de deeltijdstudenten die met een groter aantal medestudenten in de groep zaten (15) was er meer differentiatie mogelijk/konden er kleinere, uniforme groepjes worden samengesteld.

Tot slot meldden zowel de voltijd- als de deeltijdstudenten dat de studielast niet evenwichtig was verdeeld over het studiejaar/de twee studiejaar. Zo was er in de deeltijdopleiding een heel druk eerste studiejaar en veel vrije tijd in het tweede studiejaar en in de voltijdopleiding veel vrije tijd in de eerste maanden en een heel druk laatste deel van het studiejaar. Dat heeft de aandacht van de opleiding en inmiddels zijn er in het curriculum 2020-2021 aanpassingen gedaan. De studenten waren zeer te spreken over de snelheid waarmee de opleiding dergelijke knelpunten aanpakt. De opleiding staat erg open voor opmerkingen, aldus de studenten. (Zie ook standaard 9.)

Tot het studiejaar 2019-2020 kende de opleiding een verdeling van ongeveer 25% geprogrammeerde onderwijstijd en 75% tijd om naar eigen inzicht en behoefte te werken aan het eigen traject op basis van een studieplan.

Met ingang van september 2020 ruimt de opleiding meer tijd in voor geprogrammeerd onderwijsaanbod op het gebied van kennis en vaardigheden en gezamenlijke projecten, omdat uit evaluaties is gebleken dat daaraan behoefte is. Studenten en alumni meldden dat ze ondanks het feit dat de groepen zo divers van samenstelling zijn en studenten met verschillende achtergronden en ervaringen in diverse disciplines bij elkaar zitten, er te weinig gelegenheid is om van elkaar te profiteren, te leren en samen te werken. Daarnaast misten sommige studenten in het begin van de studie houvast hoe zij hun project moesten aanpakken en had een klein deel van de instromende studenten moeite om te bepalen wat ze eigenlijk wilden in de studie en/of in hun leven.

Daarom programmeert de opleiding vanaf 2020-2021 meer gezamenlijke projecten onder andere via het Platform voor Open Innovatie waar studenten, docenten, onderzoekers, alumni, bedrijven, organisaties en overheden ontwerpend samenwerken aan complexe vraagstukken. Daarin leren de voltijd en deeltijdstudenten elkaars expertise kennen en benutten. Wel blijft het werken aan (het) eigen project(en) behouden als kern van het programma. Studenten hoeven dit evenwel bij de intake nog niet uitgewerkt te hebben in een studieplan. (Zie de paragraaf 'instroom en aansluiting'.)

Het auditteam begrijpt de worsteling van de opleiding en studenten, maar ziet ook een verschil tussen de opzet voor de voltijd- en de deeltijdvariant. De voltijdstudenten moeten in één jaar tijd op basis van hun eigen fascinatie en studieplan informatie bij elkaar zoeken, multidisciplinaire verbindingen leggen, een eigen route uitstippelen en al snel komen tot een innovatief, crossover creatief resultaat. De deeltijdstudenten daarentegen hebben daarvoor twee jaren de tijd. Zij kunnen langer nadenken over wat ze precies willen bereiken en hoe ze het project/de projecten willen aanpakken.

Het auditteam acht het voorstelbaar dat het programma van de MCC voor de voltijdstudenten anders wordt dan voor de deeltijdstudenten. Ten tijde van de audit was de opleiding vooral een persoonlijke accelerator, maar in de gepercipieerde veranderingen per september 2020 wordt het meer een ontwerpopleiding. Het auditteam adviseert de opleiding te onderzoeken of er een onderscheid moet komen: voor de voltijdstudenten de focus op een ontwerpopleiding en voor de deeltijdstudenten de focus op het vormgeven van een persoonlijk traject.

Onderzoek

Zoals al hierboven is beschreven, leren de studenten vooral door te maken en te onderzoeken. Bij alle vijf de frames is het verder ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden, het doen van – veelal ontwerpend of toegepast - onderzoek en het kritisch hierop reflecteren aan de orde. Het auditteam constateert onder andere op basis van de portfolio's dat artistiek en ontwerpend onderzoek door elkaar lopen in de opleiding. Dat trekt diverse typen studenten aan. Zoals al hierboven is gesteld, beveelt het auditteam de opleiding aan heldere keuzes te maken over wat zij onder creativiteit verstaat.

Het auditteam acht het belangrijk dat de onderzoeksvaardigheden nog beter worden uitgelicht en beveelt de opleiding aan daarbij meer aan te sluiten bij de (nieuwe)lectoraten. (Zie hieronder.)

Het is de wens van de docenten die het auditteam sprak, dat zij nog meer dan nu het geval is naar elkaar gaan doorverwijzen bij het coachen van studenten bij onderzoek binnen de verschillende frames. Dat is ook een wens van de studenten.

MCC werkt/werkte samen met diverse lectoraten en expertisecentra van HKU.

Ten tijde van de audit was alleen de lector Kunst en Professionalisering nog actief betrokken bij MCC. De opleiding heeft met deze lector samengewerkt aan gezamenlijke kennisontwikkeling op het gebied van methodieken voor connecting conversations. Ook werd de Think Tank 'MuseWork' vanuit dit lectoraat ontwikkeld en aangeboden. De lector is niet betrokken bij het begeleiden van studenten.

Daarnaast richt de Innovatie Studio - die onderdeel is van het Expertisecentrum Onderzoek, Innovatie en Internationalisering - zich binnen HKU op crossovers met zorg en welzijn, musea, het educatieve werkveld en de overheid (gemeente) rondom publieke vraagstukken. De kennis over creatieve innovatieprojecten in deze sectoren wordt via Think Tanks (werkgroepen) en coaching verbonden aan de opleiding MCC. Studenten kunnen daarnaast gebruik maken van het uitgebreid netwerk van de Innovatie Studio en deelnemen aan relevante onderzoeks- en innovatieprojecten.

Het is de wens van de docenten die het auditteam sprak, dat er meer Innovatie Labs worden opgezet waarin docenten en studenten samenwerken en samen onderzoeken. Dat acht het auditteam een waardevol voornemen. Er waren tot nu toe weinig studenten die in de projecten van de Innovatie Studio participeerden.

HKU gaat nu aan de slag met het opstellen van profielen voor het aantrekken van nieuwe lectoren. Het auditteam adviseert de opleiding hier intensief bij betrokken te zijn en er voorts voor te zorgen dat er een sterke inhoudelijke en praktische relatie komt met de nieuwe lectoraten, met het MCC-programma en de creatieve ontwerperskills en -tools die hiervan de kern vormen. Dit zal de onderzoeksvaardigheden van de studenten ten goede komen.

Internationale dimensie

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, beperkt de creatieve industrie zich niet tot de landsgrenzen. De opleiding moedigt studenten aan tijdens hun studie de grenzen te verleggen. In de Breakout-sessies besteedt zij aandacht aan de internationale politieke, economische, sociale en culturele actualiteit. Bij de vraagstukken richt zij zich op de Sustainable Development Goals, en dan met name op de mens en gedragsgerelateerde aspecten.

HKU beschikt over een breed netwerk van internationale partners waar studenten aansluiting bij kunnen vinden en de hogeschool is actief binnen het EU Horizon 2020 programma. MCC-studenten en alumni maken hiervan - waar relevant - gebruik.

Het auditteam is evenwel van oordeel dat de internationale component nog veel te bescheiden is uitgewerkt en vraagt hiervoor nadrukkelijk verdere aandacht. Dat geldt niet alleen voor de betrokkenheid van de studenten bij EU-onderzoek, maar ook de internationale context waarin studenten worden opgeleid. (Zie standaard 1.)

Instroom/ aansluiting

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding een rijke leergemeenschap wil vormen. Ze richt zich daarbij op een diverse instroom: zowel directe doorstromers vanuit bacheloropleidingen – zoals technische, economische, media, designopleidingen - als professionals met middellange werkervaring in een breed werkveld van onder andere zorg, onderwijs, overheid, sociaal werk, projectontwikkeling, bouw, cultuur.

De opleiding streeft naar een brede mix, zodat ze haar doelstelling om studenten in multidisciplinaire teams crossover te laten werken aan veranderingen, kan realiseren. Tot 2019-2020 vroeg de opleiding de studenten bij de intake al om te komen met een studieplan op basis van een eigen fascinatie, waaraan ze gedurende hun studie wilden werken. Met ingang van september 2020 vraagt de opleiding de studenten nog wel naar hun fascinatie en gedrevenheid om verandering te weeg te brengen, maar mogen de concretisering van een eigen studieplan en (individuele) project(en) in de loop van de studie vorm krijgen,

bijvoorbeeld nadat ze eerst onderwijsaanbod hebben gevolgd en al (enkele malen) in transdisciplinaire teams hebben samengewerkt. Daardoor hebben ze een beter beeld wat ze zouden, kunnen en/of willen doen in samenwerking met andere partijen. Dat acht het auditteam een verstandige keuze

Tot nu toe was de instroom lager dan de opleiding ambieert, gemiddeld 20 studenten in plaats van 50, waaronder in 2019-2020 slechts 5 voltijdstudenten. Deze bij de ambities achterblijvende instroom baart het auditteam grote zorgen, omdat de levensvatbaarheid van deze waardevolle opleiding daarbij in het geding is. Het bijzondere kenmerk - de 'typische HKU-persoonlijke creatieve ontwerper/verbinder' - is wel bij de alumni bekend, maar niet bij het grote publiek. Wil de opleiding groeien, dan is hierover meer bekendheid gewenst.

Het auditteam adviseert het management de door hem al aangekondigde acties, zoals meer aandacht voor de MCC en actieve studentwerving via marketing, de indirecte promotie via een Platform voor Open Innovatie en de relocatie van HKU College op een eigen thuisbasis, daadwerkelijk ter hand te nemen. Hierin is ook een rol voor het CvB van HKU weggelegd.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding biedt een aantoonbaar student-centred programma waarin de studenten vooral leren door te maken en te onderzoeken. De studenten hebben de regie. Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit blijkt, dat de studenten (zeer) tevreden zijn over de opleiding.

De opleiding zorgt ervoor dat de studenten alle frames op het hoogste niveau kunnen ontwikkelen. Binnen de geprogrammeerde activiteiten zorgt de opleiding o.a. voor uitwisseling van kennis en expertise met mensen met een vergelijkbare fascinatie, voor het in contact komen met innovatieve theorieën en ontwikkelingen, opkomende technologieën en maatschappelijke ontwikkelingen en voor het ontwikkelen van (aanvullende) basiskennis en -vaardigheden. Met name in de verdieping van de persoonlijke ontwikkeling is het mastergehalte van de opleiding duidelijk terug te vinden.

Ontwikkelpunten liggen er nog op het gebied van differentiatie in de Frame Breakouts en het aanbrenen van meer verdieping via literatuur en het verder uitlichten van onderzoeksvaardigheden door bijvoorbeeld aan te sluiten bij de (nieuwe) lectoraten. Op het gebied van een betere spreiding van de studielast heeft de opleiding al maatregelen genomen. Met het bieden van meer geprogrammeerd aanbod op het gebied van kennis en vaardigheden en projecten, komt de opleiding tegemoet aan wensen van de studenten. De projecten zullen ervoor zorgen dat de studenten meer van elkaar profiteren, leren en samenwerken. Ook het loslaten van de eis bij de intake om al te komen met een eigen studieplan, acht het auditteam een verstandige keuze. Het auditteam adviseert de opleiding wel om te onderzoeken of het programma voor de voltijd- en de deeltijdstudenten gelijk moet blijven.

De bij de ambities achterblijvende instroom acht het auditteam een essentieel aandachtspunt, dat de opleiding voortvarend ter hand moet nemen. Daarvoor heeft de opleiding al plannen.

Het auditteam komt op basis van bovenstaande tot het oordeel voldoet voor de standaarden 2, 3, 4 en 5 voor de voltijd- en de deeltijdvariant. De genoemde ontwikkelpunten staan dit oordeel niet in de weg.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

De opleiding werd ten tijde van de audit verzorgd door een kernteam van een directeur, een studieleader, drie docenten en een onderwijskundige, aangevuld met (tijdelijke) docenten en gastsprekers uit het werkveld. Er was sinds februari 2020 gelukkig weer een (nieuwe) studieleader aanwezig, die duidelijke sturing geeft aan de opleiding en het docententeam en bij wie de studenten terecht kunnen met al hun vragen. Gedurende een flinke periode hieraan voorafgaand was er geen studieleader. Dat was een groot gemis voor alle betrokkenen.

Het auditteam heeft geconstateerd dat het docententeam - vaste en tijdelijke docenten - inhoudelijk breed is samengesteld. Het huidige team bestaat uit ontwerpers, onderzoekers, experts en coaches met zeer gevarieerde disciplinaire achtergronden.

Meerdere docenten zijn zelf werkzaam in de praktijk en zorgen voor een continue uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de opleiding en het werkveld.

Dat de opleiding steeds in ontwikkeling zal blijven, is een uitdaging voor de samenstelling van het docententeam en de werkzaamheden die zij moeten verrichten. Door de inzet van experts voor gastlessen en workshops wil en kan de opleiding flexibel blijven. Het auditteam acht het belangrijk dat de docenten goed 'naar buiten' blijven kijken.

Alle vaste docenten beschikken over een didactische bevoegdheid en de meeste docenten beschikken over een Master en enkele hebben een PhD. Docenten die niet over een Master beschikken hebben ofwel aantoonbaar en ruimschoots ervaring in de praktijk en/of in de begeleiding van ontwerpgericht onderzoek op masterniveau.

Meerdere docenten van de MCC nemen deel aan deskundigheidstrajecten met de lectoraten. Het gaat hierbij veelal om onderzoekstrajecten bijvoorbeeld naar methodologieën van maakprocessen of creativiteit en professionalisering. Het aantal docenten met een PD of PhD mag hoger, aldus het auditteam. Dat zou de MCC sterker maken en het komt het ontwikkelen van de onderzoeksvaardigheden van de studenten ten goede. (Zie standaard 2-5)

Het is de wens van de docenten die het auditteam sprak, dat er voor de docenten en/of het hele team meer onderzoeksruimte komt.

Er is voldoende ruimte voor (individuele) scholing. HKU organiseert ook zelf cursussen, trainingen, coaching en maatwerktrajecten. Het HKU Expertisecentrum voor Leven Lang Leren en Onderwijsinnovatie heeft een groot aanbod aan opleidingen voor docenten.

Werkdruk is een aandachtspunt voor de opleiding. Omdat veel docenten ook werkzaam zijn bij andere *schools* van HKU, ligt versnippering van inzet op de loer. Dit heeft de aandacht van het management. Gedurende studiejaar 2019-2020 was 60% van de docenten en medewerkers HKU College 'eigen' en werd 40% 'ingeleend' van andere *schools*. Voor studiejaar 2020-2021 streeft de opleiding naar 75% eigen medewerkers.

Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit, is gebleken dat de studenten zeer tevreden zijn over de inhoudelijke kwaliteit van hun docenten, over hun betrokkenheid, enthousiasme en benaderbaarheid. Als je een hulpvraag hebt, krijgt je al heel snel respons, aldus de studenten.

Het auditteam geeft de opleiding ter overweging de vraag mee of het niet raadzaam is om het MCC-profiel vooral richting het sociale domein en Persoonlijk Ondernemerschap en

Regisserende Design Skills te versterken en daarvoor (nieuwe) docenten in te zetten. (Zie ook standaard 2-5.)

Tot slot acht het auditteam het belangrijk dat er bij de toekomstige samenstelling van het team nadrukkelijk aandacht is voor diversiteit en etniciteit. Diverser is ook de wens van de studenten. Veel van de huidige docenten hebben ervaring in het domein van de zorg en educatie en geven op basis daarvan voorbeelden, zo blijkt uit de CV's en uit de gesprekken met de studenten. In het studenthoofdstuk schrijven de studenten dat zij graag meer diversiteit zien, ook omdat ze dan bij verschillende coaches terecht kunnen voor verschillende onderwerpen en toegang krijgen tot een groter en ander netwerk wat belangrijk is voor hun studie. Dit zou de opleiding ook kunnen invullen met nog meer gastdocenten vanuit andere domeinen en ander type ontwerpers, zodat het aanbod nog rijker wordt.

Weging en Oordeel: voldoet

Het bij de opleiding betrokken docententeam is zeer breed samengesteld. De studenten zijn zeer tevreden over hun docenten.

Meerdere docenten zijn zelf werkzaam in de praktijk en zorgen voor een continue uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de opleiding en het werkveld. Het auditteam acht het belangrijk dat de docenten goed 'naar buiten' blijven kijken. Tevens is het auditteam van oordeel dat er meer docenten met een PD of PhD mogen komen.

Er bestaan nog lacunes op het terrein van etniciteit en diversiteit in het docententeam.

Het al dan niet inzetten van een docent voor technologie en versterken van het MCC-profiel in de richting van Persoonlijk Ondernemerschap en Regisserende Design Skills, geeft het auditteam de opleiding ter overweging mee.

Het auditteam komt mede op grond van de grote tevredenheid van de studenten over de kwaliteit van hun docenten tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 6 voor de voltijd- en de deeltijdvariant. Er zijn nog wensen met betrekking tot de samenstelling van het docententeam, maar die staan dit oordeel niet in de weg.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Huisvesting en materiële voorzieningen

De onderwijsactiviteiten van de opleidingen van HKU College zijn geroosterd in het gebouw aan de Nieuwekade en in de Pastoe Fabriek. De MCC maakt voornamelijk gebruik van de ruimtes aan de Nieuwekade. De Nieuwekade - een voormalig kantoorpand - beschikt over voldoende grotere en kleinere ruimtes voor losse onderwijsactiviteiten, maar de studenten en docenten ervaren deze omgeving niet als een stimulerende thuisplek: een eigen ruimte waar de studenten als creatieve makers en ontwerpers kunnen werken. Alhoewel alle studenten gebruik kunnen maken van alle werkplaatsen en state-of-the-art voorzieningen van de andere opleidingen en locaties van HKU - de zogenoemde HKU Campus - die door de hele stad heen zitten, blijkt voor velen de drempel groot om daar binnen te stappen. Met ingang van september 2020 gaat de opleiding jaarlijks een rondleiding langs de werkplaatsen organiseren waarbij de studenten kunnen meedraaien in de instructielessen.

Uit de documenten en de gesprekken tijdens de audit is gebleken, dat het een grote wens is van de opleiding om te verhuizen naar een eigen plek op een goede locatie: een ruimte waar gemaakt kan worden, waar werkplaatsen dichtbij zitten en studenten, docenten en opleidingsmanagement elkaar ook informeel ontmoeten. Het auditteam beveelt de opleiding aan hier serieus werk van te maken daar het voor studenten belangrijk is dat zij beschikken over een stimulerende plek voor de makersfilosofie en het voor docenten mogelijk is om strategische, creatieve bijeenkomsten te kunnen beleggen.

Studiebegeleiding

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding passende begeleiding bij de studie biedt. Alle studenten krijgen bij aanvang van de studie een vaste inhoudelijke coach toegewezen die de studie-inhoud en de studievoortgang bewaakt. De coach heeft daarover regelmatig contact met de student, maar er wordt van de masterstudenten ook eigen initiatief verwacht. De opleiding wisselt de individuele coaching af met teamcoaching waarbij meerdere studenten en coaches bij elkaar komen voor peer- en teamcoaching, uitwisseling en reflectie. Ook is het mogelijk voor studenten om naast de vaste coach andere docenten als coach te raadplegen, bijvoorbeeld wanneer deze docent beschikt over specifieke expertise. Dat zou nog wel meer mogen gebeuren, zo blijkt uit het studenthoofdstuk van de zelfevaluatie.

Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit is gebleken dat de studenten (zeer) tevreden zijn over de studiebegeleiding. De coaches zijn zeer geïnteresseerd en persoonlijk betrokken, aldus de studenten.

Voor alle algemene vragen rondom de studie kunnen de studenten terecht bij HKU Servicebalie Studentzaken. Tevens kent HKU studentdecanen, die de student waar nodig kunnen doorverwijzen en vertrouwenspersonen. Voor studenten met een functiebeperking kent HKU specifieke voorzieningen.

Bevordering van studentwelzijn – een van de prioriteiten van HKU in het kader van de besteding van de kwaliteitsschuld – acht het auditteam passend bij een kunstvakopleiding, waar de beoordeling en feedback studenten soms uit het evenwicht kan brengen. Uit het studenthoofdstuk blijkt dat de MCC-studenten soms zeer directe feedback krijgen van externe adviseurs/examinatoren, waardoor zij blokkeren. Ook kunnen bij de assessments onderlinge verschillen tussen studenten ineens sterk naar voren komen. Dat kunnen studenten als confronterend ervaren. Het is daarom een sterk punt van de opleiding, dat studenten die het niet prettig/veilig vinden om hun assessments in aanwezigheid van peerstudenten af te leggen, de ruimte krijgen om het assessment alleen met de examinatoren af te leggen. De opleiding heeft besloten dat alle studenten het slotassessment voortaan individueel afleggen. (Zie ook standaard 10.)

Informatievoorziening

Ten tijde van de audit maakte de opleiding o.a. gebruik van de digitale studieomgeving Projectcampus, waar de studenten informatie over de opzet van het jaar, de assessments, het toetsplan en dergelijke kunnen vinden. Uit de evaluaties is gebleken dat de studenten niet erg tevreden zijn over de informatievoorziening. De informatie is er wel, maar de opleiding maakt gebruik van te verschillende platforms en kanalen voor het informeren en begeleiden van studenten. Dat geeft het gevoel dat de student het zelf bij elkaar moet zoeken. Het auditteam heeft vernomen dat dit een HKU-breed probleem is. HKU heeft de ambitie geformuleerd om de komende jaren een aantrekkelijke digitale leer- en werkomgeving in te richten voor studenten en medewerkers en heeft daar in het kader van de kwaliteitsafspraken een substantieel budget voor gereserveerd. Momenteel voert HKU, als eerste stap, een pilot uit met een Learning Management Systeem (LMS) o.a. bij de BCC, om te onderzoeken hoe het gebruik van een LMS kan bijdragen aan een goede digitale leeromgeving.

Het auditteam acht het wezenlijk dat er nu snel iets verandert aan dit al langer bestaande probleem.

Zoals al onder standaard 6 is beschreven, was er enige tijd geen studieleider waar de studenten terecht konden met al hun vragen. Gelukkig is er sinds februari 2020 een nieuwe studieleider aangesteld en is dit probleem rondom de informatievoorziening opgelost.

Weging en Oordeel: voldoet

De huisvesting en materiële voorzieningen zijn in principe toereikend voor de realisatie van het programma, maar er bestaan nog wensen met betrekking tot een thuisbasis; een eigen stimulerende werkplek voor studenten en docenten.

De studiebegeleiding – de individuele en de teamcoaching - is adequaat en de studenten zijn (zeer) tevreden over de persoonlijke betrokkenheid van hun studiecoaches. Ook heeft de opleiding goed oog voor studentwelzijn. Dat is belangrijk.

Alle benodigde informatie voor de studie is in principe beschikbaar, maar studenten moeten er soms erg naar zoeken. Dit heeft de aandacht van HKU/de opleiding MCC en er is binnen de BCC al een pilot gestart met een aantrekkelijke digitale leer- en werkomgeving.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding ondanks de wensen die er nog leven voldoet aan de basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor de standaarden 7 en 8 voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Het auditteam heeft geconstateerd dat alle gremia rondom de opleiding nauw betrokken zijn bij de opzet, inhoud en kwaliteit van deze masteropleiding. De lijnen binnen de opleiding zijn kort, zo vernam het auditteam. Op basis van evaluaties heeft de opleiding in de afgelopen jaren waar nodig/gewenst verbetermaatregelen genomen. Het auditteam trof daarvan diverse voorbeelden aan, zoals het ook starten van de opleiding voor deeltijdstudenten, het aanscherpen van de frames en de omzetting hiervan naar leeruitkomsten en het recente besluit de studenten zeker aan het begin van de studie meer houvast te bieden met meer geprogrammeerd onderwijs en meer projecten waarin studenten samenwerken.

De opleiding houdt halfjaarlijks enquêtes onder de studenten; de zogenoemde EVAL's. Deze evaluaties worden gevolgd door een gesprek tussen studieleider en studenten. De studieleider koppelt ook terug wat de opleiding gaat doen met de gemaakte opmerkingen. Dit gebeurt soms via Projectcampus, soms in gesprekken en bijeenkomsten.

Ook kent de opleiding een opleidingscommissie waarin studenten en docenten participeren.

De opleidingscommissie heeft er o.a. voor gepleit om in de EVAL's naast het vragen naar een oordeel over programma, docenten, onderwijsomgeving, studieleider, communicatie en dergelijke ook een aantal open vragen op te nemen over de kwaliteit van de opleiding.

Dat levert de opleiding waardevolle aanvullende informatie op, zo heeft ook het auditteam kunnen constateren, waarmee de opleiding aan de slag is gegaan.

De docenten uit het kernteam bewaken in verschillende community meetings de kwaliteit. Daar waar nodig/gewenst treffen zij zoals hierboven is vermeld, verbetermaatregelen.

Vertegenwoordigers vanuit het werkveld geven de opleiding regelmatig feedback op de opzet en inhoud van het programma naar aanleiding van de assessments waar zij als externe adviseur bij betrokken zijn en/of de gastcolleges die zij verzorgen en/of de College Breakouts.

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, acht het auditteam het belangrijk dat er nu ook een brede werkveldcommissie wordt ingesteld, waarmee de opleiding regelmatig kan overleggen.

De opleiding heeft met alumni regelmatig contact. Alumni treden ook op als ambassadeur van de opleiding. Recent heeft de opleiding onder de alumni een enquête gehouden, die de opleiding waardevolle feedback heeft opgeleverd.

Ook de examencommissie is nauw betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. (Zie daarover standaard 10.)

Weging en Oordeel: voldoet

Alle gremia rondom de opleiding zijn nauw betrokken bij de opzet, inhoud en kwaliteit van deze masteropleiding. De lijnen binnen de opleiding zijn kort. Op basis van evaluaties en gesprekken heeft de opleiding in de afgelopen jaren waar nodig/gewenst verbetermaatregelen genomen. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding hiermee voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 9 voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding haar visie op het toetsen en beoordelen en het systeem van toetsen en beoordelen duidelijk heeft beschreven in een toetsplan. Dit toetsplan is afgeleid van het HKU-Toetskader.

De opleiding heeft zeer bewust gekozen voor een systeem van integratieve toetsing op de voortgang en realisatie van de beoogde frames. Het gaat daarbij om de integratie van kennis, inzichten, houding en vaardigheden in professionele situaties, die de student aan de hand van een presentatie en producten/bewijsstukken in zijn portfolio moet aantonen. De student kan op basis van zijn achtergrond/expertise en vraagstuk(ken) een eigen inkleuring geven aan zijn ontwikkelingsproces. De frames en daarvan afgeleide beoordelingscriteria luiden voor alle studenten gelijk.

De voltijdopleiding kent verdeeld over het jaar drie assessments (A, B, C) en de deeltijd verdeeld over de twee jaar vier assessments (A, B, C, D). Deze assessments kennen een opbouw in complexiteit. De eisen aan de frames worden steeds verder aangescherpt/ingevuld. De opleiding geeft geen cijfers, maar beoordeelt met 'zeer goed', 'goed', 'voldoende', 'onvoldoende' voor elk criterium van elk frame en voor elk frame integraal.

Het auditteam heeft vernomen dat de studenten bij een onvoldoende in het assessment niet 'zakken' en hetzelfde assessment moeten herkansen. Zij krijgen echter in het daaropvolgende assessment een nieuwe kans om te bewijzen dat zij de eerder nog met een onvoldoende beoordeelde (onderdelen van de) frames wel op het gewenst niveau beheersen. Het assessment is daarmee meer een momentopname waar de student op dat moment staat in zijn ontwikkeling. Dat acht het auditteam een mooi uitgangspunt. Dat zorgt er ook voor dat de studenten niet stagneren in hun studie. Zij kunnen zich gewoon verder ontwikkelen op de frames. Alleen bij het slotassessment moet de student alle frames op eindniveau aantonen. Heeft de student dan een onvoldoende op een frame, dan moet hij het laatste assessment (C(D)) opnieuw afleggen.

Naast de summatieve toetsing via de assessments kent de opleiding gedurende de studie vele formatieve momenten door het geven van feedback, feedup en feedforward op de ontwikkeling van de student. De coach helpt de student hiermee om de volgende stappen te zetten en waar nodig extra aandacht te besteden aan de onderdelen van frames die nog onvoldoende zijn ontwikkeld. De opleiding betreft ook de medestudenten nauw bij dit proces en daagt hen uit elkaar feedback te geven. Medestudenten zijn ook aanwezig bij de assessments en leren zo van elkaars beoordelingen. Dat acht het auditteam met het oog op het van en met elkaar leren, waardevol.

Validiteit, betrouwbaarheid, inzichtelijkheid

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding er op verschillende manieren voor zorgt dat het toetsen en beoordelen op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier gebeurt.

Voorbeelden hiervan zijn:

- De opleiding heeft voor elk assessment (A-C (D)) een beoordelingsformulier opgesteld waarop zij de beoordelingscriteria per frame heeft uitgewerkt. Deze formulieren zijn voor alle betrokkenen in te zien.

- De examinatoren worden aangewezen op basis van inhoudelijke en didactische bevoegdheid of bekwaamheid en bekwaamheid op het terrein van toetsen en beoordelen.
- Elke assessmentcommissie bestaat uit een docent/examinator, de coach van de student en een externe deskundige (zie hieronder). Bij de presentatie zijn medestudenten aanwezig die als peer vragen mogen stellen en de student feedback mogen geven.
- Er zijn duidelijke afspraken vastgelegd over de wijze waarop de beoordeling door de assessmentcommissie tot stand komt. De duo's van de assessmentscommissies wisselen regelmatig.
- Na elk assessment geeft de assessmentcommissie de student mondelinge en schriftelijke feedback.
- De opleiding betreft ook het werkveld (externe deskundigen en sinds 2016-2017 ook alumni) bij de assessments in de rol van adviseur.
- In de diverse docentenvergaderingen nemen de docenten veel tijd voor reflecties en vooruitblikken op de verschillende beoordelingsmomenten. Daarbij is het uitwisselen van ervaringen en het ontwikkelen van een helder en gedeeld beeld van het eindniveau en de cesuur leidend.
- De examencommissie van HKU College is nauw betrokken bij de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. (Zie verder onder de paragraaf 'examencommissie'.)

Uit het studenthoofdstuk en de gesprekken tijdens de audit is gebleken dat de studenten zeer te spreken zijn over de integratieve beoordeling van de vijf frames in de assessments. Dat is echt top, aldus de studenten. 'Zelfs als je project mislukt, kun je toch het assessment halen omdat het proces wel heel goed was en je hebt aangetoond dat je bekwaam bent op de frames'. Ook prijzen de studenten de feedback die ze van de docenten en de coaches krijgen naar aanleiding van de assessments. Tevens vinden zij het zeer waardevol dat er externen aanwezig zijn bij de assessments: 'die zien weer andere dingen dan de coach die de student al langer kent'.

Kritischer waren de studenten over de duidelijkheid wat zij precies moesten aanleveren voor het assessment. Dat speelde vooral bij het eerste assessment (A). Wat daarin werd gevraagd, kwam voor sommigen als een verrassing. Daarna was 'het kwartje wel gevallen', aldus de studenten, maar dat leverde dus in eerste instantie erg veel stress op.

Het auditteam acht het essentieel dat de opleiding hier aandacht aan besteedt.

De examencommissie die het auditteam hierover sprak, meldde dat zij met de opleiding al in overleg is gegaan over het scherper formuleren in (werk)woorden van de onderscheidende niveaus A t/m C (D). Dat krijgt aandacht in de formulering van de leeruitkomsten. (Zie ook standaard 1.) Daarmee moet het ook voor de studenten helder(der) zijn wat de opleiding van hen verwacht bij elk assessment.

Het auditteam dat zelf ook heeft gekeken naar de opzet en inhoud van de assessments, is positief over het levendige systeem. Het ziet wel een risico. Het intensief en frequent onderling willen en moeten afstemmen is zeer tijdrovend. Het is de vraag of de docenten dat kunnen volhouden wanneer de opleiding te maken gaat krijgen met grote(re) student-aantallen.

Het auditteam beveelt de opleiding aan te rade te gaan bij andere (verwante) opleidingen en te onderzoeken hoe zij dat aanpakken.

Examencommissie

Vanaf 1 september 2017³ is er een specifieke examencommissie voor het HKU College ingesteld die de kwaliteit van het toetsen en beoordelen van de drie opleidingen van het College borgt.

In deze commissie hebben docenten van de drie opleidingen zitting. Ook is er een extern lid aangetrokken, dat werkzaam is bij de Hogeschool Utrecht. Deze kan met een andere, niet HKU-blik, kijken. De voorzitter van de examencommissie is verbonden aan de school HKU Muziek & Technologie.

³ Van 2015 tot 2017 was de examencommissie van HKU Games en Interactie verantwoordelijk voor de Master Crossover Creativity.

Het auditteam was zeer te spreken over deze sterke examencommissie, die zowel pro-actief als reactief te werk gaat. Zo is zij o.a. actief betrokken bij de kalibratiesessies van de docenten MCC, heeft zij eindexamens bijgewoond en gaat zij in de nabije toekomst ook zelf afstudeerwerken bestuderen. Ze ziet er ook op toe dat de docenten niet alleen bevoegd zijn om als examinator op te treden, maar dat zij ook bekwaam zijn in het examineren i.c. het afnemen van assessments.

De examencommissie koppelt al haar bevindingen terug aan het management, zodat het team daarop kan anticiperen.

Afstuderen

De voltijd en deeltijdstudenten ronden hun masteropleiding af met een slotassessment (assessment C (D)). Dit slotassessment kent eenzelfde protocol en procedure als de voorgaande assessments.

Studenten uploaden voorafgaand aan het afstuderen hun bewijslast voor het behalen van het eindniveau met de vereisten:

- Het portfolio van het werk om de frames te kunnen aantonen. Ze uploaden bewijslast van hun proces, werk en/ of experimenten, onderzoeksresultaten, literatuurverslagen, bezochte events, stakeholder mapping et cetera;
- Supportive narrative van het portfolio en het onderzoek;
- De studieplannen van het afgelopen jaar die beschrijven: creatieve focus, professionele focus, reflectie op persoonlijke groei;
- Presentatie voor de mondelinge reflectie.

Net als bij de voorgaande assessments bestaat de assessmentcommissie uit een docent/examinator, de coach van de student en een externe deskundige. Bij dit assessment zijn geen medestudenten aanwezig.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding heeft haar toetsvisie en het systeem van toetsen en beoordelen duidelijk beschreven in een toetsplan. Zij toetst op een valide, betrouwbare manier of de studenten de frames voldoende ontwikkeld hebben. Het van te voren helderder maken wat zij van de studenten precies verwacht, is essentieel.

Het auditteam is positief over het levendige systeem met veel kalibratiemomenten, de vele formatieve momenten, over de inzet van de externe deskundigen, het betrekken van medestudenten bij de beoordeling en over het feit dat de studenten in een daaropvolgend assessment nog onderdelen van frames opnieuw mag aantonen. Studenten waarderen dit aspect en de integratieve beoordeling van de frames zeer.

Het auditteam was ook zeer te spreken over de sterke examencommissie.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard voor de voltijd- en de deeltijdvariant, maar acht het wel essentieel dat de opleiding op korte termijn zorgt voor meer helderheid met betrekking tot de verwachtingen in de assessments.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren

Uit de gesprekken die de opleiding voert met de externe deskundigen na de assessments, blijkt dat zij het niveau voldoende tot goed vinden.

Ook (andere) werkveldvertegenwoordigers die jaarlijks de events op de expositie Exposure bezoeken, zijn positief over het gerealiseerde niveau van de afgestudeerden.

Uit het werkveld- en alumni-onderzoek uit 2019, komt eveneens een positief beeld naar voren. Het werkveld meldde dat de afgestudeerden een ontwerpende mindset hebben, weten hoe zij ontwerpende methoden, processen en instrumenten kunnen toepassen. De afgestudeerden kunnen veel verschillende (creatieve) uitgangsvormen gebruiken om oplossingen te maken, kunnen goed uitkomstenvrij denken en snappen het nieuwe veld snel. Ook het kunnen overbruggen van afstanden qua achtergronden, opleidingsniveau, culturen, belangen en het kunnen leggen van verbindingen, werd geroemd door het werkveld.

Alumni voelden zich met name in de creatieve ontwerp- en onderzoeksmethoden en het opzetten en begeleiden/regisseren van deze processen, het samenwerken met verschillende disciplines en partijen en projectmanagementachtige zaken, sterk(er) geworden. Ook waren zij als persoon steviger geworden. Ze vinden het een uitdaging om experimenterend (creatieve) oplossingen te zoeken, die je niet direct 'ziet'.

Een aantal alumni meldde dat hun werkveld na de opleiding was veranderd: meer creatief, ontwerp-, innovatiegericht. Ook had een relatief hoog aantal het afstudeerproject na afronding van de opleiding voortgezet richting acceleratie en implementatie.

Eigen oordeel auditteam over het gerealiseerde niveau

Het auditteam beoordeelde van vijftien afgestudeerden uit de voltijdvariant van 2017-2018 en 2018-2019 eindwerken: i) het portfolio van het werk om elk van de vijf frames te kunnen aantonen en ii) het supportieve narrative van het portfolio en het onderzoek. Ten tijde van de audit waren er – mede vanwege de coronacrisis - nog geen afstudeerwerken van voltijd- en deeltijdstudenten uit 2019-2020 beschikbaar.

Het auditteam is van oordeel dat de studenten met het werk in hun portfolio hebben aangetoond dat zij elk frame op het beoogde masterniveau hebben ontwikkeld. Er zaten zeer interessante, (maatschappelijk) relevante en originele onderzoeken tussen die hier en daar vooruitlopen op maatschappelijke discussies. Daarin is het 'trendwatch-aspect' dat de opleiding nastreeft, herkenbaar. Niet altijd was er ook een product opgeleverd. Soms betrof het hele onderzoek meer een proces om te komen tot een oplossing. Niet alle onderzoeken waren even sterk uitgevoerd. Sommige studenten hadden daarvoor eerst een onvoldoende gekregen. Daar ligt nog een ontwikkelpunt voor de opleiding: de onderzoeksvaardigheden mogen meer uitgelicht worden. (Zie standaard 2-5)

Het supportieve narrative completeerde het positieve beeld. In de procesverslagen hebben de studenten mooie en sterke reflecties gegeven op de vaak heel persoonlijke weg die zij hebben bewandeld. Daarin was duidelijk terug te lezen dat zij zich tot master hebben ontwikkeld. Het auditteam zag nog geen slotportfolio's en supportieve narratives van deeltijdstudenten. Het heeft er echter op basis van hetgeen het heeft gezien bij de voltijdvariant alle vertrouwen in, dat ook de deeltijdstudenten het beoogde niveau zullen realiseren.

Weging en Oordeel: voldoet

De studenten hebben aangetoond dat zij de vijf frames op het beoogde masterniveau hebben ontwikkeld. Het supportive narrative completeerde het positieve beeld van het auditteam. Dat de studenten het beoogde masterniveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit de grote tevredenheid van het werkveld en de alumni.

Het auditteam is op grond hiervan van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 11 voor de voltijd- en de deeltijdvariant.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditteam trof een opleiding met veel en gezonde ambities die wordt verzorgd door een (vak)inhoudelijk sterk, enthousiast en nauw bij de studenten betrokken docententeam. Studenten zijn zeer tevreden over het programma en hun docenten.

Het auditteam is van oordeel dat de MCC een zeer relevante opleiding is voor een samenleving in transitie en acht het daarom belangrijk dat zij haar profilering en positionering helder maakt voor potentiële instromers en werkveld.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voor de voltijd- en de deeltijdvariant voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief, conform de beslisregels van de NVAO.

6. AANBEVELINGEN

- Zorg voor een heldere positionering van de opleiding ten opzichte van andere - ook nieuwe opkomende- opleidingen. Kies een basisnaam voor het profiel, conform de ziel van de opleiding. Meet de opleiding ook regelmatig af aan de buitenwereld en blijf de ambitie houden om tot de besten te behoren.
- Neem om het aantal instromende studenten te vergroten de al aangekondigde acties, zoals meer aandacht voor de MCC en actieve studentwerving via marketing, de indirecte promotie via het Platform Open Innovatie en de relocatie van HKU College op een eigen thuisbasis, daadwerkelijk ter hand.
- Versterk de internationale oriëntatie en neem in overweging om -op termijn- ook internationale studenten te werven.
- Vorm een eigen, divers samengestelde werkveldcommissie die niet alleen bestaat uit ZZP'ers. Zorg ervoor dat er in het werkveld ook behoefte wordt 'gekweekt' voor afgestudeerde MCC'ers.
- Onderzoek wat de opleiding de studenten in samenwerking met andere opleidingen van HKU kan bieden op het gebied van de ontwikkeling van nieuwe kennis en vaardigheden of verdieping hiervan, bijvoorbeeld via het vrijekeuzeaanbod dat veel van deze opleidingen kennen. Zorg ook voor meer verdieping via literatuur en laat studenten ook zelf literatuur aandragen.
- Onderzoek of er geen onderscheid moet komen tussen de voltijd en de deeltijdopleiding: voor de voltijdstudenten de focus op een ontwerpopleiding en voor de deeltijdstudenten de focus op het vormgeven van een persoonlijk traject.
- Zorg bij de toekomstige samenstelling van het docentencorps voor een grotere diversiteit en etniciteit en voor voldoende docenten met een PD of PhD.
- Zorg ervoor dat de opleiding intensief betrokken is bij de opzet van de profielen voor het aantrekken van de nieuwe lectoren en zorg er voorts voor dat er een sterke inhoudelijke en praktische relatie komt met de nieuwe lectoraten, met het MCC-programma en de creatieve ontwerpersskills en -tools die hiervan de kern vormen.
- Zorg voor een eigen ruimte voor studenten en docenten die bij de opleiding past.
- Zorg ervoor dat het voor de studenten helder is wat de examinatoren in het assessment verwachten en het niet als een verrassing voor hen komt.
- Ga bij andere (verwante) opleidingen te rade hoe zij de toetsing van de competenties/leerresultaten inrichten.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen HKU – Hogeschool voor de Kunsten Utrecht hbo-masteropleiding Crossover Creativity voltijd/ deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	V
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	V
Standaard 3. Inhoud programma	V
Standaard 4. Vormgeving programma	V
Standaard 5. Aansluiting programma	V
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	V
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	V
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	V
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Programma visitatie Master Crossover Creativity - HKU

Locatie: HKU Locatie Nieuwekade (lokaal 328), Nieuwekade 1 Utrecht

Datum locatiebezoek: 29 juni 2020

Overzicht panelleden

De heer Prof. Dr. Ir. Em. J.C. (Han) Brezet	Voorzitter
Mevrouw Drs. D.J.A.M. (Daniëlle) Arets	Lid
De heer drs. F.J. (Frank) Kresin	Lid
Mevrouw R. (Renske) Rosier	Student-lid
Mevrouw G.C. (Rianne) Versluis	Secretaris

tijd	ruimte	Gesprekspartners (incl functies/rollen) ⁴	Gespreksonderwerpen
08.30 – 09.00	Receptie	Inloop & ontvangst auditpanel	
09.00 – 10.00	328	Panel opleidingsmanagement <ul style="list-style-type: none">- Directeur HKU College- Studieleider MCC- Locatiedirecteur HKU Oudenoord en Nieuwekade	<i>Kennismaking MT en vaststellen agenda</i> <ul style="list-style-type: none">- strategisch beleid, visie, missie- ontwikkelingen in en relatie met werkveld- marktpositie / positionering & profilering- internationale oriëntatie- visie op toegepast onderzoek- lectoraat & kenniskring- personeelsbeleid / scholing- hbo-niveau/ onderwijsrendement- kwaliteitszorg
10.00 – 10.15	328	Pauze / Intern overleg auditpanel	intern overleg
10:15 – 11:15	328	Panel studenten <ul style="list-style-type: none">- student MCC Voltijd- student MCC Voltijd- student MCC DT jaar 1- student MCC DT jaar 1- student MCC DT jaar 2, lid OC en klassenvertegenwoordiger	Gespreksonderwerpen studenten: <ul style="list-style-type: none">- aansluiting vooropleiding / toelating- kwaliteit en relevantie programma- studeerbaarheid / studielast- studiebegeleiding- kwaliteit docenten- informatievoorziening- opleidingsspecifieke voorzieningen- toetsen en beoordelen- afstuderen Gespreksonderwerpen OC: <ul style="list-style-type: none">- interactie met het management- rol bij de interne kwaliteitszorg en mate van betrokkenheid in het

⁴ In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

			besluitvormingsproces
11.15 – 11.30	328	Pauze / Intern overleg auditpanel	intern overleg
11.30 – 12.30	328	Panel docenten - <i>Docent – coach</i> - <i>Docent – coach</i> - <i>Docent – coach</i> - <i>Docent – coach</i> - <i>Docent - coach en voorzitter OC</i> - <i>Docent - coach en hoofd HKU Innovatiestudio</i>	Gespreksonderwerpen docenten: - samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud, vormgeving, ontwikkelingen, eigenheid en samenhang programma (karakteristieken) - relatie met/ input van werkveld - praktijkcomponenten - internationale component - onderzoekslijn - interactie onderzoek en onderwijs - aansluiting instromers
12.30 – 13.30	328	Lunchpauze en intern overleg auditpanel	intern overleg
13.30– 14.15	328	Panel examencommissie - Voorzitter examencommissie HKU College - Lid examencommissie HKU College - Lid examencommissie HKU College - Ambtelijk secretaris	Gespreksonderwerpen EC: - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen
14.15 – 14:30	328	Pauze / Intern overleg auditpanel	intern overleg
14.30 – 15.15	328	Panel werkveld/ alumni - Werkveld, 31 Volts - Werkveld, Biodesigner - Alumna MCC 2015 – 2016 en werkveld - Alumna MCC 2016 – 2017 - Alumna MCC 2017 – 2018 - Alumnus MCC 2018 - 2019	Gespreksonderwerpen werkveld: - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - onderzoekscomponent - betrokkenheid kwaliteitszorg - gerealiseerd niveau Gespreksonderwerpen alumni: - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding
15.15 – 15.30	328	Pauze/ Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bepalen evt. pending issues
15.30 - 15.45	328	Pending issues	
15.45 – 16.30	328	Intern overleg auditpanel	- bepaling voorlopige beoordeling
16.30– 17.00	328	Terugkoppeling	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd- en deeltijdopleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2018.

Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd- en deeltijdvariant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Afstemming panel binnen het cluster

Omdat de MCC een unieke opleiding is, was afstemming over panelleden binnen het cluster niet van toepassing. Hobéon heeft er in samenspraak met de opleiding wel voor gekozen om overlap te zoeken in de panels die eerder de toets nieuwe opleiding en de tussentijdse beoordeling uitvoerden. Beide inhoudelijk deskundigen participeerden eerder in genoemde panels.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving geen reacties.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief** indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief onder voorwaarden** indien standaard 1 voldoet en maximaal vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **negatief** indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie-rapport opleiding
- Onderwijs- en examenregeling Master Crossover Creativity voltijd 2019-2020
- Onderwijs- en examenregeling Master Crossover Creativity deeltijd 2019-2020
- MCC Competentiematrix voltijd 2019-2020
- MCC Competentiematrix deeltijd 2019-2020
- Frames voltijd 2019-2020
- Frames deeltijd 2019-2020
- MCC Studiepuntentabel voltijd
- MCC Studiepuntentabel deeltijd
- CV's HKU MCC Team 2019-2020
- Toetsplan MCC 2019-2020
- Assessmentprotocol MCC
- Aanwijzing examinatoren MCC 2019-2020
- Jaarverslag examencommissie
- Jaarverslag opleidingscommissie
- Evaluatie studenten 2019-2020
- Alumni-onderzoek juni 2019

Het auditpanel heeft van vijftien voltijd- en deeltijdstudenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 18-2-2020 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Master Crossover Creativity van HKU-Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, onder het nummer 009172.

Naam visitatiegroep:	n.v.t. - unieke opleiding
----------------------	---------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Prof.dr. ir. J.C. Brezet	De heer Brezet is parttime professor aan de Aalborg University (Denemarken), emeritus hoogleraar bij de TU Delft en zelfstandig consultant.
Drs. D.J.A.M. Arets	Mevrouw Artes is lector Journalistiek en Verantwoorde Innovatie aan Fontys Hogescholen en associate lector Strategic Creativity, Design Academy Eindhoven.
Drs. F.J. Kresin	De heer Kresin is decaan van de faculteit Digitale Media en Creatieve Industrie aan de Hogeschool van Amsterdam. Voorheen o.a. managing director van het Design Lab van de UTwente en research director van de Waag Society.
R. Rosier	Mevrouw Rosier is student aan de master Design Driven Innovation bij NHL Stenden Hogeschool Leeuwarden. In 2019 is zij afgestudeerd aan de hbo-bacheloropleiding Bouwkunde en thans is zij assistent docent Bouwkunde aan NHL Stenden.
G.C. Versluis	Mevrouw Versluis is senior-adviseur bij Hobéon en gecertificeerd secretaris sinds 2010.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl